

Kontaktperson
Kulturmiljöenheten
Ann Tschannen 010 – 224 16 78
ann.tschannen@lansstyrelsen.se

Torekovs turist och badförening
info@torekov.se

Beslut om hävande av byggnadsminnet Torekovs varmbadhus, fastigheten Torekovs 98:1, Båstad kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar att häva tidigare beslut om byggnadsminnesförklaring av Torekovs varmbadhus från den 29 april 2010, dnr 432-21838-04. Byggnaden ligger inom fastigheten Torekov 98:1, Båstad kommun.

Beslutet är taget i enlighet med 3 kap 15 § kulturmiljölagen, förkortad KML.

Skäl till Länsstyrelsens beslut

Efter branden i Torekovs varmbadhus finns idag ingen byggnad kvar. Byggnadsminnet kulturhistoriska värde är därmed förlorat och en byggnadsminnesförklaring framstår som ändamålslös. Länsstyrelsen beslutar därför att häva byggnadsminnesförklaringen av Torekovs varmbadhus.

Beskrivning av ärendet

Natten till den 24 december 2019 uppstod en brand i Torekovs varmbadhus. Branden kom att bli fullt utvecklad och släckningsarbetet inriktades på att förhindra spridning. Vad som orsakade brand är idag inte känt, och enligt uppgift kommer nog inte någon närmare utredning av orsaken till branden att göras. Det framstod tidigt att branden innebar total förstörelse av byggnaden.

Länsstyrelsen besökte platsen den 17 januari 2020 tillsammans med Åsa Ragnarsson från fastighetsägaren Torekovs turist- och badförening. Länsstyrelsen kunde konstatera att förödelsen efter branden var total och endast mindre delar av

byggnadens stensockel, golvbjälkar och panel kunde skönjas. Endast det som var gjort av brandtåligt material som metall och keramik fanns kvar för att berätta om verksamheten som funnits i byggnaden. Tillsammans med fastighetsägaren kunde Länstyrelsen konstatera att byggnaden inte längre finns kvar och därmed inte längre de kulturhistoriska värden som byggnadsminnesförklaringen avsåg att skydda. Det blir därför aktuellt att häva byggnadsminnesförklaringen. Mötet med fastighetsägaren kom därefter att handla om den närmaste processen och vägen till att återuppföra denna karaktärsbyggnad, så att verksamheten kan komma igång igen. Målet och ambitionen, från såväl fastighetsägaren och verksamheten som försäkringsbolaget, är att byggnaden ska återuppföras så likt som möjligt det nu nedbrunna varmbadhuset från 1876. Detta arbete är nu påbörjat och projektering är under framtagande.

Länstyrelsen har tidigt gjort bedömningen att det inte behöver göras någon antikvarisk dokumentation, då byggnaden är väl beskriven i tidigare framtaget material och att resterna av den nedbrunna byggnaden inte ger någon mer kunskap. Kommunen har den 20 januari 2020 beviljat rivningslov och återstående rester efter branden är idag bortforslade.

Torekovs varmbadhus har genom åren fram till idag haft verksamhet med möjlighet till karbad med tång och andra kompletterande kroppsbehandlingar. Idag står denna verksamhet på paus men hyresgästen arbetar tillsammans med fastighetsägaren för att byggnaden ska återuppföras och att den så populära verksamheten därefter kan fortsätta.

Området ligger i nära anslutning till en äldre befästningsanläggning som är registrerad som fornlämning enligt 2 kap KML. Om eventuell ny byggnad kommer att uppföras och ta större yta i anspråk ska kontakt tas med arkeologer på Länstyrelsens kulturmiljöenhet.

Byggnadsminnesförklaring av Torekovs varmbadhus

Länstyrelsen fattade den 29 april 2010 beslut om att byggnadsminnesförklara Torekovs varmbadhus. Byggnaden uppfördes 1876 för att tillmötesgå ökad efterfrågan på badinrättningar. Först för privat bruk men kom snart därefter att drivas kommersiellt och var innan branden ett av landets äldsta badhus som fortfarande var i drift. Byggnaden var en enkel träbyggnad uppbyggd i korsvirkes- och skiftesverksteknik med ljusmålad liggande pärlspontpanel och papptak. Efter renoveringen 1996 återfick också interiören sin ursprungliga utseende. Se vidare beslut om byggnadsminnesförklaring och Regionmuseets rapport 2005:7.

Byggnadsminnesförklaring

En byggnad som bedöms ha synnerligen höga kulturhistoriska värden kan skyddas som byggnadsminne enligt Kulturmiljölagens tredje kapitel.

Genom bevarandet av byggnader från olika tider kan kunskap utvinnas både om byggnadsteknik och gestaltningsmässiga idéer från respektive tidsepok men också kunskap om samhällsstrukturer och organisation, levnadsförhållanden och kulturella uttryck. Det är dock den fysiska byggnaden som är utgångspunkt vid en byggnadsminnesförklaring och kraven på autenticitet i byggnadsmaterialen är hög när det kulturhistoriska värdet bedöms.

Tillämpliga bestämmelser

Ett upphävande av en byggnadsminnesförklaring regleras genom Kulturmiljölagens tredje kapitel § 15. Om det framstår som ändamålslös får Länsstyrelsen häva en byggnadsminnesförklaring.

Enligt Riksantikvarieämbetets handbok kan en byggnad som skadats svårt eller förstörts, genom till exempel brand, och ett återuppbyggande eller en rekonstruktion av den skadade byggnaden framstår som ändamålslös, hävas som byggnadsminne. Länsstyrelsen har inför detta att ta ställning till om en återuppbyggnad är möjlig eller önskvärd ur kulturhistorisk synpunkt. En återuppbyggnad av enbart kulturhistoriska skäl bör endast komma ifråga i mycket speciella fall.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Malmö, se bilagan *Hur man överklagar till Förvaltningsrätten*.

De som deltagit i Länsstyrelsens beslut

Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Ola Melin. I den slutliga handläggningen har även avdelningschef Peter Cavala, länsantikvarie Britta Roos och föredragande antikvarie Ann Tschannen deltagit.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför underskrift.

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se länk www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Bilaga

Hur man överklagar till Förvaltningsrätten

Kopia till

Regionmuseet Kristianstad/Landsantikvarien i Skåne
Båstad kommun
Riksantikvarieämbetet